

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

Πρωτ. 373
Αριθ.
Διεκπ. 204

Ἀθήνα, 29 Ἰανουαρίου 2024

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3 0 8 5

Πρός
τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Ἐγκύκλιος τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περί τοῦ Γάμου»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὅπως ἔχετε ἐνημερωθῆ, μόλις πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες, δηλαδή τὴν 23ῃ Ἰανουαρίου 2024, συνῆλθε ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ θέμα πού ἀνέκυψε στὶς ἡμέρες μας, δηλαδή τὴν θέσπιση τοῦ «πολιτικοῦ γάμου» τῶν ὁμοφυλοφίλων, μέ ὅλες τὶς συνέπειες πού ἐπιφέρει αὐτὸ στό οἰκογενειακὸ δίκαιο.

Ἡ Ἱεραρχία συζήτησε ἐπαρκῶς τὸ θέμα αὐτὸ μέ ὑπευθυνότητα καὶ νηφαλιότητα, ἀποδεικνύοντας γιὰ μιά ἀκόμη φορὰ τὴν ἐνότητά της, καὶ στὴν συνέχεια ὁμόφωνα ἀποφάσισε τὰ δέοντα πού ἔχουν ἀνακοινωθῆ.

Μιά ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις πού ἔλαβε εἶναι νὰ ἐνημερώσῃ τὸ πλήρωμά της, τὸ ὁποῖο θέλει νὰ ἀκούσῃ τὶς ἀποφάσεις της καὶ τὶς θέσεις της. Μέσα στό πλαίσιο αὐτό, ἡ Ἱεραρχία ἀπευθύνεται

πρός όλους ἐσᾶς, γιά νά διατυπώση τήν ἀλήθεια γιά τό σοβαρό αὐτό θέμα.

1. Τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, διά μέσου τῶν αἰώνων, εἶναι διπλό, δηλαδή θεολογικό, μέ τό νά ὁμολογή τήν πίστη της, ὅπως τήν ἀποκάλυψε ὁ Χριστός καί τήν ἔζησαν οἱ Ἅγιοί της, καί ποιμαντικό, μέ τό νά ποιμαίνη τοὺς ἀνθρώπους στήν κατά Χριστόν ζωή.

Αὐτό τό ἔργο της φαίνεται στήν Ἁγία Γραφή καί στίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων, οἱ ὁποῖες θέσπισαν ὅρους γιά τήν ὀρθόδοξη πίστη καί ἱερούς κανόνες, πού καθορίζουν τά ὅρια μέσα στά ὁποῖα πρέπει νά κινοῦνται ὅλα τά μέλη της, Κληρικοί, Μοναχοί καί Λαϊκοί.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ποιμαίνει, δηλαδή θεραπεύει τίς πνευματικές ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οἱ Χριστιανοί νά ζοῦν σέ κοινωνία μέ τόν Χριστό καί τοὺς ἀδελφούς τους, νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν φιλαυτία καί νά ἀναπτυχθῇ ἡ φιλοθεΐα καί ἡ φιλανθρωπία, δηλαδή ἡ ἰδιοτελής, φιλαυτη ἀγάπη νά γίνῃ ἀνιδιοτελής ἀγάπη.

2. Ὁ Θεός ἀγαπᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δικαίους καί ἀδίκους, ἀγαθοὺς καί κακοὺς, ἀγίους καί ἁμαρτωλοὺς· αὐτό κάνει καί ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλωστε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι πνευματικό Νοσοκομεῖο πού θεραπεύει τοὺς ἀνθρώπους, χωρίς νά ἀποκλείῃ κανέναν, ὅπως δείχνει ἡ παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου, τήν ὁποῖα εἶπε ὁ Χριστός (Λουκ. ι', 30-37). Τό ἴδιο κάνουν καί τά νοσοκομεῖα καί οἱ ἰατροί γιά τίς σωματικές ἀσθένειες. Ὅταν οἱ ἰατροί κάνουν χειρουργικές ἐπεμβάσεις στοὺς ἀνθρώπους, κανεὶς δέν μπορεῖ νά ἰσχυρισθῇ ὅτι δέν ἔχουν ἀγάπη.

Ἀλλά οἱ ἄνθρωποι ἀνταποκρίνονται διαφορετικά σέ αὐτήν τήν ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας· ἄλλοι τήν ἐπιθυμοῦν καί ἄλλοι ὄχι. Ὁ ἥλιος ἀποστέλλει τίς ἀκτῖνες του σέ ὅλη τήν κτίση, ἄλλοι ὁμως φωτίζονται καί ἄλλοι καίγονται, καί αὐτό ἐξαρτᾶται ἀπό τήν φύση αὐτῶν πού δέχονται τίς ἠλιακές ἀκτῖνες.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ἀγαπᾶ ὅλα τὰ βαπτισθέντα παιδιά της καί ὅλους τούς ἀνθρώπους πού εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, μικρούς καί μεγάλους, ἀγάμους καί ἐγγάμους, Κληρικούς, Μοναχούς καί Λαϊκούς, ἐπιστήμονες καί μή, ἄρχοντες καί ἀρχομένους, ἑτεροφύλους καί ὁμοφυλοφίλους, καί ἀσκεῖ τήν φιλόανθρωπη ἀγάπη της, ἀρκεῖ, βέβαια, νά τό θέλουν καί οἱ ἴδιοι καί νά ζοῦν πραγματικά στήν Ἐκκλησία.

3. Ἡ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας γιά τόν Γάμο ἀπορρέει ἀπό τήν Ἁγία Γραφή, τήν διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τήν διάταξη τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου.

Στό βιβλίο τῆς Γενέσεως γράφεται: «Καί ἐποίησεν ὁ Θεός τόν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ἄρσεν καί θήλυ ἐποίησεν αὐτούς. Καί εὐλόγησεν αὐτούς λέγων· αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε καί πληρώσατε τήν γῆν καί κατακυριεύσατε αὐτήν καί ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καί τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καί πάντων τῶν κτηνῶν καί πάσης τῆς γῆς καί πάντων τῶν ἑρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπί τῆς γῆς» (Γεν., 1, 27-28).

Αὐτό σημαίνει ὅτι «ἡ δυαδικότητα τῶν δύο φύσεων καί ἡ συμπληρωματικότητά τους δέν ἀποτελοῦν κοινωνικές ἐπινοήσεις, ἀλλά παρέχονται ἀπό τόν Θεό»· «ἡ ἱερότητα τῆς ἔνωσης ἀνδρα καί γυναίκας παραπέμπει στήν σχέση τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας»· «ὁ χριστιανικός Γάμος δέν εἶναι ἀπλή συμφωνία συμβίωσης, ἀλλά ἱερό Μυστήριο, διά τοῦ ὁποίου ὁ ἄνδρας καί ἡ γυναίκα λαμβάνουν τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ γιά νά προχωρήσουν πρὸς τήν θέωσή τους»· «ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα εἶναι συστατικά στοιχεῖα τῆς παιδικῆς καί τῆς ἐνήλικης ζωῆς».

Ὅλη ἡ θεολογία τοῦ Γάμου φαίνεται καθαρά στήν ἀκολουθία τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου, στά τελούμενα καί τίς εὐχές. Σ' αὐτό τό Μυστήριο ἡ ἔνωση ἀνδρός καί γυναικός ἱερολογεῖται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μέ τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις. Τά ἀποτελέσματα τοῦ ἐν Χριστῷ Γάμου εἶναι ἡ δημιουργία καλῆς συζυγίας καί οἰκογενείας, ἡ γέννηση παιδιῶν, ὡς καρποῦ τῆς ἀγάπης τῶν δύο συζύγων, ἀνδρα καί γυναίκας, καί ἡ σύνδεσή τους

μέ τήν ἐκκλησιαστική ζωή. Ἡ μή ὑπαρξη παιδιῶν χωρίς τήν εὐθύνη τῶν συζύγων, δέν διασπᾶ τήν ἐν Χριστῷ συζυγία.

Ἡ χριστιανική παραδοσιακή οἰκογένεια ἀποτελεῖται ἀπό πατέρα, μητέρα καί παιδιά, καί σέ αὐτήν τήν οἰκογένεια τά παιδιά ἀναπτύσσονται, γνωρίζοντας τήν μητρότητα καί τήν πατρότητα πού θά εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα στήν μετέπειτα ἐξέλιξή τους.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως φαίνεται στό «Εὐχολόγιο» τῆς Ἐκκλησίας, ὑπάρχει σαφέστατη σύνδεση μεταξύ τῶν Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος, τοῦ Γάμου, τῆς Ἐξομολογήσεως καί τῆς Θείας Κοινωνίας τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση αὐτῆς τῆς σύνδεσης δημιουργεῖ ἐκκλησιολογικά προβλήματα.

Ἐπομένως, βαπτίζομαστε καί χριόμαστε γιά νά κοινωνήσουμε τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Γίνεται ὁ Γάμος ὥστε οἱ σύζυγοι καί ἡ οἰκογένεια νά συμμετέχουν στό Μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας καί νά κοινωνοῦν τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση τῆς σχέσεως αὐτῆς τῶν Μυστηρίων συνιστᾶ τήν ἐκκοσμίκευση.

Ἡ Ἐκκλησία βασίζεται σέ αὐτήν τήν Παράδοση, πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στους Ἁγίους, καί δέν μπορεῖ νά ἀποδεχθῆ κάθε ἄλλη μορφή Γάμου, πολλῶ δέ μᾶλλον τόν λεγόμενο «ὁμοφυλοφιλικό γάμο».

4. Σέ ἓνα εὐνομούμενο Κράτος ἡ Πολιτεία μέ τά συντεταγμένα ὄργανά της ἔχει τήν ἀρμοδιότητα νά καταρτίζη νομοσχέδια καί νά ψηφίζη νόμους, ὥστε στήν κοινωνία νά ὑπάρχη ἐνότητα, εἰρήνη καί ἀγάπη.

Ἡ Ἐκκλησία, ὅμως, εἶναι θεσμός ἀρχαιότατος, ἔχει διαχρονικές παραδόσεις αἰώνων, συμμετέχει σέ ὅλες τίς κατά καιρούς δοκιμασίες τοῦ λαοῦ, συνετέλεσε ἀποφασιστικά στήν ἐλευθερία του, ὅπως φαίνεται ἀπό τήν ἱστορία, τήν παλαιότερη καί τήν πρόσφατη, καί πρέπει ὅλοι νά στέκονται μέ σεβασμό, τόν ὁποῖο κατά καιρούς διακηρύσσουν. Ἄλλωστε καί ὅλοι οἱ ἄρ-

χοντες, εκτός από μερικές εξαιρέσεις, είναι δυνάμει και ενεργεία μέλη της. Η Έκκλησία ούτε συμπολιτεύεται ούτε αντιπολιτεύεται, αλλά πολιτεύεται κατά Θεόν και ποιμαίνει όλους. Γι' αυτό και έχει ιδιαίτερο λόγο πού πρέπει να γίνεται σεβαστός.

Στό θέμα του λεγομένου «πολιτικού γάμου τών όμοφυλοφίλων», ή Ίερά Σύνοδος όχι μόνον δέν μπορεϊ νά σιωπήσει, αλλά πρέπει νά όμιλήσει, από αγάπη και φιλανθρωπία σέ όλους. Γι' αυτό ή Ίεραρχία τής Έκκλησίας τής Ελλάδος στήν πρόσφατη απόφασή της μέ όμόφωνο και ένωτικό τρόπο, για λόγους τούς όποιους αιτιολόγησε, δήλωσε ότι «είναι κάθετα αντίθετη πρós τό προωθούμενο νομοσχέδιο».

Και αυτή ή σαφής απόφασή της στηρίζεται στό ότι «οί έμπνευστές του νομοσχεδίου και οί συνευδοκούντες σέ αυτό προωθούν τήν κατάργηση τής πατρότητας και τής μητρότητας και τήν μετατροπή τους σέ ουδέτερη γονεϊκότητα, τήν έξαφάνιση τών ρόλων τών δύο φύλων μέσα στήν οικογένεια και θέτουν πάνω από τά συμφέροντα τών μελλοντικών παιδιών τίς σεξουαλικές επιλογές τών όμοφυλοφίλων ένηλίκων».

Έπί πλέον, ή θέσπιση τής «υίοθεσίας παιδιών» «καταδικάζει τά μελλοντικά παιδιά νά μεγαλώνουν χωρίς πατέρα ή μητέρα σέ ένα περιβάλλον σύγχυσης τών γονεϊκών ρόλων», αφήνοντας δέ άνοικτό παράθυρο για τήν λεγόμενη «παρένθετη κύηση», πού θά δώσει κίνητρα «για τήν εκμετάλλευση ευάλωτων γυναικών» και αλλοίωση του ιερού θεσμού τής οικογενείας.

Όλα αυτά ή Έκκλησία, ή όποια πρέπει νά εκφράζει τό θέλημα του Θεού και νά καθοδηγή όρθόδοξα τά μέλη της, δέν μπορεϊ νά τά αποδεχθῆ, διότι διαφορετικά θά προδώσει τήν αποστολή της. Και τό κάνει αυτό όχι μόνο από αγάπη στα μέλη της, αλλά από αγάπη και στήν ίδια τήν Πολιτεία και τούς θεσμούς της, ώστε νά προσφέρουν στήν κοινωνία και νά συντελούν στήν ένότητά της.

Αποδεχόμαστε, βέβαια, τά δικαιώματα τών ανθρώπων τά όποια κινούνται σέ επιτρεπτά όρια, σέ συνδυασμό μέ τίς ύποχρεώσεις τους, αλλά ή νομιμοποίηση του άπολύτου «δικαιωμα-

τισμοῦ», πού εἶναι θεοποίηση τῶν δικαιωμάτων, προκαλεῖ τήν ἴδια τήν κοινωνία.

5. Ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται γιά τήν οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας, τῆς κοινωνίας καί τοῦ Ἔθνους. Σέ αὐτό πρέπει νά συντείνῃ καί ἡ Πολιτεία, ὅπως διαλαμβάνεται στό ἰσχύον Σύνταγμα ὅτι «ἡ οἰκογένεια ὡς θεμέλιο τῆς συντήρησης καί προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, καθῶς καί ὁ Γάμος, ἡ μητρότητα καί ἡ παιδική ἡλικία τελοῦν ὑπό τήν προστασία τοῦ Κράτους» (ἄρ. 21).

Σύμφωνα δέ μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι νόμος τοῦ Κράτους (590/1977), «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεργάζεται μετά τῆς Πολιτείας, προκειμένου περί θεμάτων κοινῶν ἐνδιαφέροντος ὡς... τῆς ἐξυψώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας» (ἄρ. 2).

Ἔτσι, προτρέπουμε τήν Πολιτεία νά προβῆ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ Δημογραφικοῦ προβλήματος «πού ἐξελίσσεται σέ βόμβα ἔτοιμη νά ἐκραγεῖ» καί εἶναι τό κατ' ἐξοχήν ἐθνικό θέμα τῆς ἐποχῆς μας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίλυση ὑπονομεύεται ἀπό τό πρὸς ψήφιση νομοσχέδιο, καί τήν καλοῦμε νά ὑποστηρίξῃ τίς πολύτεκνες οἰκογένειες πού προσφέρουν πολλά στήν κοινωνία καί τό Ἔθνος.

Ὅλα τά ἀνωτέρω ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνακοινώνει σέ ὅλα τά μέλη τῆς «μέ αἴσθημα ποιμαντικῆς εὐθύνης καί ἀγάπης», διότι ὄχι μόνο ὁ λεγόμενος «γάμος τῶν ὁμοφυλοφίλων» εἶναι ἀνατροπή τοῦ Χριστιανικοῦ Γάμου καί τοῦ θεσμοῦ τῆς πατροπαράδοτης ἑλληνικῆς οἰκογενείας, ἀλλάζοντας τό πρότυπό της, ἀλλά καί διότι ἡ ὁμοφυλοφιλία ἔχει καταδικαστῆ ἀπό τήν σύνολη ἐκκλησιαστική παράδοση, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο (Ρωμ. α', 24-32), καί ἀντιμετωπίζεται μέ τήν μετάνοια, ἡ ὁποία εἶναι ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς.

Ἐννοεῖται, βέβαια, ὅτι ὑφίσταται ἡ βασική ἀρχή ὅτι, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία καταδικάζει τήν κάθε ἁμαρτία ὡς ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό Φῶς καί τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, συγχρόνως

ἀγαπᾶ τόν κάθε ἁμαρτωλό, διότι καί αὐτός ἔχει τό «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καί μπορεῖ νά φθάσῃ στό «καθ' ὁμοίωσιν», ἐάν συνεργήσῃ στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Αὐτόν τόν ὑπεύθυνο λόγο ἀπευθύνει ἡ Ἱερά Σύνοδος σέ σᾶς, τούς εὐλογημένους Χριστιανούς, τά μέλη της, καί σέ ὅλους ὅσοι ἀναμένουν τόν λόγο της, διότι ἡ Ἐκκλησία «ἀληθεύει ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφ. δ', 15) καί «ἀγαπᾶ ἐν ἀληθείᾳ» (Β' Ἰω. α', 1).

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
 † Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου Σεραφεῖμ
 † Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος
 † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
 † Ὁ Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Χρυσόστομος
 † Ὁ Ἱερισοῦ, Ἁγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου Θεόκλητος
 † Ὁ Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς Παντελεήμων
 † Ὁ Κίτρους καί Κατερίνης Γεώργιος
 † Ὁ Ἰωαννίνων Μάξιμος
 † Ὁ Ἐλασσῶνος Χαρίτων
 † Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων Ἀμφιλόχιος
 † Ὁ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Νικηφόρος
 † Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Δαμασκηνός
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ακριβές Αντίγραφο

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης